

Exam. Code : 108003

Subject Code : 2447

B.A. (Hons.) Semester—III

PSYCHOLOGY

(History and Schools of Psychology)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :— ALL questions are compulsory. Attempt each question upto **five** lines in length. Each question carries equal marks.

- I. (i) Thanatos
(ii) Proximity
(iii) Unconditioned Response
(iv) Anticipation Error
(v) Electra Complex
(vi) Absolute Threshold
(vii) Super ego
(viii) Herman Ebbinghaus
(ix) Muller Lyer Illusion
(x) Perception.

2×10=20

SECTION—B

Note:— Attempt any **FOUR** questions and answer each upto 2 pages in length. Each question carries equal marks.

- II. Explain the contributions of Wundt and Muller to Psychology.
III. Describe the method of constant stimuli.

- IV. Define Psychoanalytic model of Psychology.
- V. Discuss the contribution of Ebbinghaus to modern Psychology.
- VI. Explain Pavlov's US, CS, UR, CR in terms of stimulus and response.
- VII. Explain the origin of structuralism school of Psychology.
How it is different from functionalism ? $12 \times 4 = 48$

SECTION—C

Note:— Attempt any **TWO** questions. Answer each question in 5 pages. Each question carries equal marks.

- VIII. Describe the contributions of Adler, Jung and Erickson to Psychology.
- IX. Explain the origin, contents and critical analysis of Gestalt Psychology.
- X. Discuss in detail the evolution of Behaviorism.
- XI. Describe the method of limits. $16 \times 2 = 32$

(Punjabi Version)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :— ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਪੰਜ ਪੰਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

- I. (i) ਥੈਨੇਟੋਸ
(ii) ਨੇੜਤਾ (Proximity)
(iii) ਅਣ ਅਨੁਬੰਧਨ ਅਨੁਕ੍ਰਿਆ
(iv) ਅਨੁਮਾਨਤ ਤਰੁੱਟੀ
(v) ਇਲੈਕਟਰਾ ਕੰਪਲੈਕਸ
(vi) ਨਿਮਨਤਮ ਅਵਸੀਮਾ

- (vii) ਸੁਪਰ ਈਗੋ
 (viii) ਹਰਮਨ ਇਬਿੰਗਾਸ
 (ix) ਮੂਲਰ ਲਾਇਰ ਭੁਲੇਖਾ
 (x) ਪ੍ਰਤੱਖੀਕਰਣ।

2×10=20

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ:— ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 2 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

- II. ਵੁੰਡਤ ਅਤੇ ਮੂਲਰ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
 III. ਮਨੋਭੌਤਿਕੀ ਦੀ 'ਸਥਿਰ ਉਤੇਜਕ' ਵਿਧੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
 IV. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮਾਡਲ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
 V. ਅਜੋਕੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਬਿੰਗਾਸ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
 VI. ਉਤੇਜਕ ਅਤੇ ਅਨੁਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਵਲਵ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ US, CS, UR, CR ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
 VII. ਬਣਤਰਵਾਦ ਸਕੂਲ ਦੀ ਉੱਤਪਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ, ਇਹ ਕਾਰਜਵਾਦ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ? 12×4=48

ਭਾਗ—ਬ

ਨੋਟ:— ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

- VIII. ਐਡਲਰ, ਯੁੰਗ ਅਤੇ ਐਰਿਕਸਨ ਦੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ ?
 IX. ਗੈਸਟਾਲਟ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਉੱਤਪਤੀ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

X. द्विद्वारद्वार के विकास की विधाविधा करें।

XI. सीमा द्विपी (method of limits) का वरुणन करें।

16×2=32

(Hindi Version)

भाग-क

नोट :— सभी प्रश्न अनिवार्य हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5 पंक्तियों तक दो। प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं।

I. (i) धैनेटांस

(ii) नज़दीकता (Proximity)

(iii) अन-अनुबंधन अनुक्रिया

(iv) अनुमान त्रुटि

(v) इलैक्ट्रॉन कम्पलैक्स

(vi) न्यूनतम अवसीमा

(vii) सुपर इगो

(viii) हरमन ईबिंगास

(ix) मूलर लायर भुलेखा

(x) प्रत्यक्षीकरण (Perception)।

2×10=20

भाग-ख

नोट :— कोई चार प्रश्न करो और प्रत्येक का उत्तर 2 पंक्तियों में दो। प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं।

II. वुंडत और मुलर के मनोविज्ञान में योगदान पर चर्चा करो।

III. मनोभौतिकी की स्थिर उत्तेजक विधि का वर्णन करो।

IV. मनोविज्ञान का मनोविश्लेषण मॉडल वर्णन करो।

V. वर्तमान मनोविज्ञान में ईबिंगास का योगदान बताओ।

- VI. उत्तेजक और अनुक्रिया के संबंध में पैवलव की धारणायें US, CS, UR, CR वर्णन करो।
- VII. संरचनावाद स्कूल की उत्पत्ति के बारे में जानकारी दें, यह कार्यात्मकवाद से कैसे भिन्न है ? $12 \times 4 = 48$

भाग-ग

- नोट :- कोई दो प्रश्न करो और प्रत्येक का उत्तर 5 पन्नों में दो। प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं।
- VIII. अडलर, यूंग और एरिकसन का मनोविज्ञान में क्या योगदान है ?
- IX. गैसटालट मनोविज्ञान की उत्पत्ति, तत्व और आलोचनात्मक विश्लेषण करो।
- X. व्यवहारवाद के विकास का वर्णन करो।
- XI. सीमा विधि (method of limits) का वर्णन करें।

$16 \times 2 = 32$